Η κότσ’νας τσι η κουτσίν’

Βόρεια του χωριού μας, δεξιά από τον παλιό δρόμο που φέρνει στον Κάμπο και πριν φτάσουμε στο εκκλησάκι του Αϊ – Γιώργη ,βρίσκεται η τοποθεσία με το όνομα η **Κουτσίν’**. Είναι κατάφυτη από αγριελιές ,στις οποίες οφείλει και το όνομά της.

Η αγριελιά στην αρχαία ελληνική γλώσσα ονομαζόταν **κόττινος**. Στην αρχαία Ολυμπία, όπου τελούνταν οι Ολυμπιακοί Αγώνες, υπήρχε μια κόττινος, μια αγριελιά, που σύμφωνα με την παράδοση την είχε φυτέψει ο Ηρακλής. Από τα κλαδιά αυτής της αγριελιάς έφτιαχναν στεφάνια, με τα οποία στεφάνωναν τους νικητές των αγώνων. Ένα αγόρι έκοβε με χρυσό μαχαίρι από την αγριελιά τόσα κλαδάκια, όσα ήταν τα αγωνίσματα, όσα στεφάνια θα έφτιαχναν για τους νικητές. Το στεφάνι από κλαδί αγριελιάς λεγόταν επίσης (ο) κόττινος.

Έχουμε, λοιπόν, με τη σειρά τις λέξεις (ο) κόττινος < κόσσινος < κόσσινας <κόσ’νας **<κότσ’νας**, όπως στις λέξεις (ο) κόττυφος <κόσσυφος <κόσσυφας <κόσ’φας < κότσ’φας .

Στην αρχαία ελληνική γλώσσα η λέξη κόττινος χρησιμοποιείται στο αρσενικό και στο θηλυκό γένος :ο κόττινος και η κόττινος. Προφανώς οι δυο λέξεις σήμαιναν κάτι το διαφορετικό, τον κόττινο που δεν καρπίζει και την κόττινο που καρπίζει.

Κότσ’να ονομάζουμε στο χωριό μας την άγρια, θα έλεγα, αγριελιά ,την αγριελιά που τα κλαδιά της απολήγουν σε αγκάθια, περίπου σαν της αχλάδας ,που τα φύλλα της είναι μικρά, σκληρά και πριονωτά και που δεν καρπίζει. Ο κότσ’νας δεν αναπτύσσει κορμό, δεν γίνεται δέντρο, παραμένει βασικά θάμνος ,κατσαγρίλ’. Η αγριελιά που γίνεται δέντρο, που καρπίζει και που τα φύλλα και τα κλαδιά της είναι περίπου σαν της ελιάς, δεν είναι κότσ’νας, είναι αγρηλιά. Η αγρηλιά μπολιάζεται και γίνεται ελιά. Το 80% του λεσβιακού ελαιώνα προέρχεται από μπόλιασμα αγρηλιάς. Ο κότσ᾽νας δεν μπολιάζεται.

Κότσ’να (πληθυντικός οι κουτσίν’) ονομάζουμε επίσης την παραφυάδα, στη ρίζα της ελιάς, τον κουλουρζίτ’ . Ξηκουτσ’νιάζου σημαίνει βγάζω κουτσίν(οι) από τη ρίζα του δέντρου της ελιάς.

Στην Άνδρο ονομάζουν την κόττινο, την αγρηλιά , (η) **κοσσίνη** (Ελευθερουδάκη Σύγχρονος Εγκυκλοπαίδεια ,τομ.8^{ος}, σελ.74 ,λ.κότινος).

Κοσσίνη < Κοτσίνη < Κουτσίν’ ονομάζουμε στο χωριό μας την τοποθεσία που είναι γεμάτη από κοσσίνες <κοτσίνες , από αγριελιές.

Κότσ’νας και **κουτσίν’** είναι λοιπόν δυο πανάρχαιες ελληνικές λέξεις που χρησιμοποιούμε και σήμερα στο λεξιλόγιο του χωριού μας.

Γεώργιος Αλβανός
Εκπαιδευτικός